

05.01.2018

Miljøstyrelsen
Naturforvaltning

mst@mst.dk

Journalnummer: 001-18050.

Høring over forslag til lov om ændring af naturbeskyttelsesloven - nye muligheder for friluftsreklamer i det åbne land.

Organisationen Danske Museer takker for muligheden for at fremsende høringssvar vedr. ovennævnte forslag til ændring i naturbeskyttelsesloven.

Tillad Organisationen Danske Museer, der i denne sag taler kulturmiljøet og kulturarvens sag, indledningsvis at udtrykke bekymring over - og uenighed i den tilsyneladende vedtagne præmis, at yderligere skiltning er til gavn for såvel erhvervslivet i bredt perspektiv som turismen i Danmark.

Det danske landskab har hidtil, i et vist omfang, været beskyttet imod skiltning i det åbne land og nær byerne, hvorved landskabet, dets unikke og til dels uberørte karakter, overvejende som landbrugsland, har kunnet fastholdes som en reel landskabelig kvalitet. Ikke kun i forhold til at tiltrække turister, men også i forhold til bosætning. Blandt andet har Realdania overbevisende påvist, at både bygningsarv og kulturmiljøer er penge værd – og flere rapporter har understreget vigtigheden og den økonomiske værdi af at passe på og udvikle i respekt for de kulturskabte bevaringsværdier – både i byer og i landskaber, hvor de visuelle og kulturelle værdier tillægges stor rolle.

Bevaringsværdige miljøer er lige netop det, der tiltrækker turister og ny bosætning. Folk vil gerne bo og leve i harmoniske og smukke rammer, og deres huses værdi stiger, når man er bosat i eller nær et bevaringsværdigt kulturmiljø. Lovændringen understøtter ikke denne viden.

Forslaget til lovændring opererer således alene med et ønske om vækst på bekostning af den visuelle kulturarv og de æstetiske og oplevelsesmæssige værdier som de danske landskaber (endnu) byder på. Det til trods er der i det fremsendte materiale udtrykt bekymring for ændringen i de landskabelige kvaliteter med forslaget (f.eks. i Bemærkninger til lovforslaget pkt. 7, pp.11,12) hvor det anføres, at lovændringen vil betyde opsætning af flere reklameskilte end i dag og "...vurderes derfor at medføre risiko for større påvirkning af landskabet end det hidtil har været tilfældet" og at: "Landskabsmæssigt vurderes forslaget, der muliggør skiltning til større arrangementer i det helt åbne land uden tilknytning til bymæssig bebyggelse, at kunne indebære en

Association of Danish Museums
Vartov, Farvergade 27D
1463 København K, Denmark
T + 45 4914 3966
F + 45 4914 3967
info@dkmuseer.dk
www.dkmuseer.dk

Nils M. Jensen
Direktør/Director
M +45 25489328
nmj@dkmuseer.dk

negativ påvirkning af landskabet”. En bekymring landskabshistorisk faglig ekspertise vil kunne underbygge med talrige eksempler på de ulovligheder, der i dag ses på området, og som lovforslaget i det store hele forsøger at lovliggøre (Bemærkninger til lovforslaget pkt. 4, p.10) hvori anføres: ”Med forslaget må det forventes, at der vil blive opsat flere skilte i reklameøjemed end i dag, men da en del af de skilte, der opsættes ulovligt i dag, med forslaget vil kunne opsættes lovligt, forventes tilsynsopgaven ikke at blive øget nævneværdigt”.

Fra et kulturhistorisk synspunkt er ovennævnte bekymringer ikke blot at betragte som ”en forventning” om (yderligere) forringelse af det danske landskab, og dermed en markant udviskning af de kulturhistoriske spor i samme. Det er et uundgåeligt faktum i fald loven gennemføres som beskrevet. Det kan i øvrigt læses ind i den nugældende lov, (hvilket anføres i Bemærkning til lovforslaget pkt. 3, lovforslagets hovedindhold, gældende ret, p. 5): ”Naturbeskyttelseslovens formål er blandt andet at beskytte naturen og de landskabelige værdier” – og: ”Forbuddet mod reklameskilte og lignende i det åbne land er at beskytte de landskabelige værdier ved at frihold det åbne land for reklameskilte, reklameflag og andre store og små reklamegenstande i overensstemmelse med lovens formål”.

ODM ser derfor gerne den nugældende lov fastholdt i sit hovedsigte. De foreslåede ændringer er på ingen måde til gavn for forståelsen af naturen eller for beskyttelse af de værdier, der knytter sig til landskabet eller til den ofte skarpt definerede grænse mellem mindre byer og det åbne land. Præcist, som tidligere anført, netop hvad en stor gruppe af de turister, som lovforslaget sigter på at bedre mulighederne for, faktisk opsøger på deres ferie. Det fremsatte lovforslag vil derimod fremme et landskab, der vil være at sammenligne med skilteskove før store og mindre byer i kulturlandskaber i lande som f.eks. Italien, Spanien og USA. Det er ikke at eftertrage i et geografisk lille land som Danmark.

Ikke alle (kultur)landskaber er lige sårbare for skiltning og reklame, men hvis der f.eks. tages udgangspunkt i en landskabstype som området langs Vadehavet, er landskabet meget sårbart overfor fremmede og skæmmende elementer, der slører helhedsopfattelsen af menneskets historiske brug af landskabet – herunder kulturmiljøer, diger og store åbne flader med højt til himlen og et langt udsyn. Netop hvad gæster og beboere efterspørger som værende attraktionen. Ved en mere liberal tilgang til skilte i f.eks. dette landskab svækkes og skæmmes ind- og udkig til særligt bevaringsværdige helheder og kulturmiljøer, og det unikke og helt særlige vadehavsområdes æstetiske og kulturhistoriske kvaliteter vil blive skjult bag ved og skæmmes af skilte, der ikke er indpasset i landskabet, men derimod udgør barrierer i oplevelsen af de helt særlige og unikke kvaliteter.

I øvrigt rummer forslaget en lang række formuleringer, der trods senere vejledninger vil være særdeles rummelige: ordvalg som ”virksomhedsreklamer som ikke virker dominerende i landskabet”, ”mindre skilte”; ”mindre oplysningsskilte” rummer stor rummelighed og fortolkningsmulighed. Det er ikke betryggende, når vi taler om at sikre vores kulturlandskab mod visuelle overgreb. Hvordan defineres begrebet *dominerende* f.eks. i relation til en virksomhed, der kan være af anseelige bygningsmæssige dimensioner?

Der er selvfølgelig behov for skiltning og tilrettevisning af gæster i det danske land. Information der i årene fremover givetvis vil få mere og mere karakter af online tilrettevisning for både gæster og fastboende. Derfor forekommer denne liberalisering at være unødigt - og taler i virkelighed imod tidens ønske om større kvalitet og mere bæredygtighed, hvilket den foreslåede stigende grad af forslumning med skilte og reklamer i og nær vores byer og i det åbne land på ingen måde afspejler.

En række af lovforslagets elementer er af overvejende teknisk og praktisk karakter, hvor det forekommer logisk at ændre ordvalg m.m. Herunder forekommer det logisk at give tilladelser, som anført, til midlertidig opsætning af skilte til arrangementer (§21 efter stk. 3,4,5,6) som fjernes igen – og som derfor kun sporadisk er i landskabet.

På vegne af Organisationen Danske Museer

Nils M. Jensen